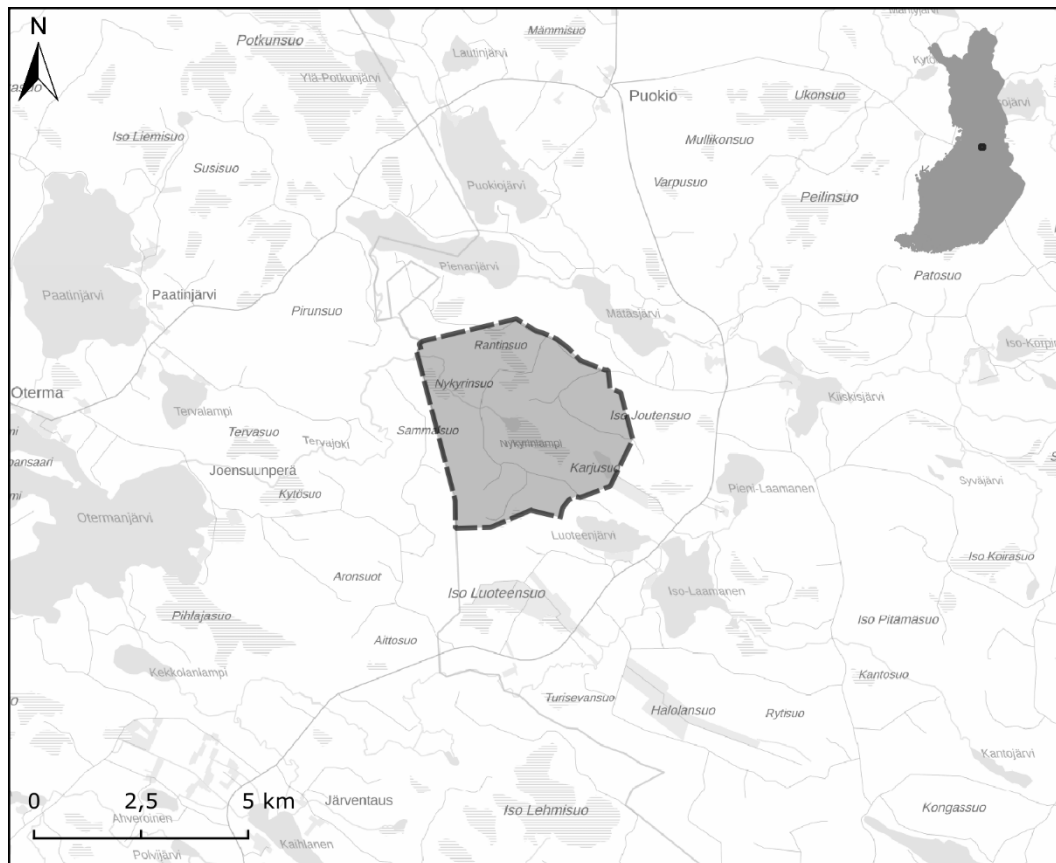

8.9.2023

TARKISTETTU 15.9.2025, 14.10.2026

Puolangan kunta

Vaarinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

 POHJAN VOIMA

TAALERI
Energia

SISÄLLYS

1	Johdanto ja yleiskaavan tarkoitus	2
2	Suunnittelualue	3
3	Tavoitteet.....	5
3.1	Ilmastotavoitteet EU:ssa ja Suomessa	5
3.2	Maakunnalliset ja paikalliset tavoitteet	5
3.3	Hankevastaavan (Haarasuonkankaan Tuulipuisto Ky) tavoitteet	6
4	YVA-menettely	6
4.1	YVA-menettelyssä arvioidut vaihtoehdot	7
5	Suunnittelun lähtökohdat ja kaavoitustilanne.....	9
5.1	Alueidenkäyttölaki	9
5.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	10
5.3	Maakuntakaavat.....	10
5.3.1	Voimassa olevat maakuntakaavat.....	10
5.3.2	Vireillä olevat maakuntakaavat	13
5.4	Yleiskaavat ja asemakaavat	14
5.5	Vireillä olevat kaavat	18
6	Laaditut selvitykset.....	19
7	Arvioitavat vaikutukset.....	20
8	Osalliset	24
9	Osallistamisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen	25
9.1	Aloitusvaihe.....	25
9.2	Valmisteluvaihe (luonnosvaihe)	25
9.3	Ehdotusvaihe	26
9.4	Kaavan hyväksyminen ja muutoksenhaku	26
9.5	Tiedottaminen.....	26
10	Kaavamenettelyn yhteenveto	27
11	Alustava kaavoituksen aikataulu	28
12	Yhteystiedot	29

1 JOHDANTO JA YLEISKAAVAN TARKOITUS

Tässä suunnitelmassa kerrotaan alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat Vaarinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavamennettelyssä Puolangan kunnan alueella. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lakisääteinen kaavan laatimiseen liittyvä asiakirja, jossa esitetään suunnitelma kaavan laatimisessa noudatettavista osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireille tulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelyistä.

Haarasuonkankaan Tuulipuisto Ky, joka on Pohjan Voima Oy:n ja Taaleri Energia Oy:n hankekehitysyhtiö, suunnittelee enintään 12 tuulivoimalasta koostuvan Vaarinkankaan tuulivoimapuiston rakentamista Puolangan lounaisosiin Puokion kylän eteläpuolelle. Alue on kooltaan noin 17 km² ja se sijaitsee noin 24 kilometriä Puolangan taajama-alueesta lounaaseen ja noin 22 kilometriä Vaalan taajama-alueesta koilliseen.

Vaarinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinnan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston sijoittuminen alueelle. Kunkin tuulivoimalan yksikköteho on noin 6–14 MW ja kokonaiskorkeus enintään 300 metriä. Tuulivoimapuisto tulee koostumaan tuulivoimaloista perustuksineen sekä niitä yhdistävistä maakaapeleista ja alueelle rakennettavasta sähköasemasta.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää tuulivoimapuiston rakentamisen mahdollistavan osayleiskaavan laatimisen alueelle. Tämä yleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain (752/2023) 77 § a:n mukaisena kaavana siten, että rakentamisluvat voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella. Osayleiskaavalla ei ratkaista kaava-alueen ulkopuolisia sähkönsiirtoreittejä.

Pohjan Voima Oy:n ja Taaleri Energia Oy:n yhdessä omistama hankekehitysyhtiö Haarasuonkankaan Tuulipuisto Ky on jättänyt lokakuussa 2022 Puolangan kunnalle aloitteen tuulivoimaosayleiskaavan laadinnan käynnistämisestä Puolangan Haarasuonkankaan alueelle. Puolangan Haarasuonkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta on käynnistynyt Puolangan kunnanvaltuuston päätöksellä 1.11.2022 (§ 38). Osayleiskaava on tullut kunnanhallituksen päätöksellä vireille 4.10.2023. Kaavoitusaloitteen jättämisen jälkeen hankkeen nimeksi on selkeyden vuoksi vaihdettu Vaarinkankaan tuulivoimapuisto suunnittelualueen välittömään läheisyyteen länsipuolelle sijoittuvasta samojen hanketoimijoiden Vaalan Haarasuonkankaan tuulivoimapuistosta erottautumiseksi. Hankealueet ovat kiinteässä yhteydessä toisiinsa ja niiden on tarkoitus hyödyntää samoja ulkoisen sähkönsiirron ratkaisuja. Molemmissa hankkeissa laaditaan oma osayleiskaavansa kyseessä olevan kunnan käytäntöjen ja hyväksymiskäytelyjen mukaisesti.

Vaarinkankaan alueelle suunniteltujen voimaloiden määrää tarkistettiin suunnitelun tarkentumisen myötä kaavoitusaloitteen enintään 9 tuulivoimalasta kaavaluonnosta laadittaessa enintään 12 tuulivoimalaksi. Osayleiskaavaehdotukseen edettäessä voimaloiden määrä on edelleen enintään 12 ja kaava-alueen raja on pienentynyt itäosasta.

Hankkeeseen liittyen on toteutettu YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-laki 4 §) vuosina 2023–2026. YVA-menettelyn avulla pyritään välttämään ja ehkäisemään hankkeen ympäristövaikutuksia, edistetään ympäristövaikutusten yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätään kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arviointien tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointi (YVA) käsitti kaksi vaihtoehtoista voimalasijoittelua ja niin kutsutun nollavaihtoehdon. Vaihtoehdossa VE1 suunniteltiin rakennettavan alueelle enintään 12 voimalaa, jossa yksittäisen voimalan kokonaiskorkeus on enintään 300 m ja yksikköteho noin 6–14 MW. Vaihtoehdossa VE2 suunniteltiin rakennettavan enintään yhdeksän (9) voimalaa, jossa yksittäisen voimalan kokonaiskorkeus on enintään 300 m ja teho noin 6–14 MW. Nollavaihtoehdossa (VE0) hanketta ei toteuteta. Hankealueen raja-alue oli myös kaavoitettavan alueen raja-alue kaavaluonnosvaiheeseen saakka. Kaava-alueen raja-alue on tarkentunut YVA-menettelyn jälkeen selvitysten, mallinnusten ja vaikutusten arvioinnin myötä kaavaehdotukseen edetessä.

2 SUUNNITTELUALUE

Vaarinkankaan tuulivoimahankkeen suunnittelualue sijoittuu Puolangan kunnan lounaisosiin Puokion kylän eteläpuolelle noin 24 kilometriä Puolangan taajama-alueesta lounaaseen ja noin 22 kilometriä Vaalan taajama-alueesta koilliseen (Kuva 2-1). Suunnittelualueen välittömään läheisyyteen länsipuolelle Vaalan kuntaan sijoittuu Haarasuonkankaan Tuulipuisto Ky:n (Pohjan Voima Oy:n ja Taaleri Energia Oy:n hankekehitysyhtiö) Haarasuonkankaan tuulivoimahanke, jonka osayleiskaava on hyväksytty. Hankealueet ovat kiinteässä yhteydessä toisiinsa ja niiden on tarkoitus ensisijaisesti hyödyntää samoja ulkoisen sähkönsiirron ratkaisuja. Muut Vaarinkankaan suunnittelualueita lähimpinä olevat tuulivoimahankkeet ovat Vaalan Turkkiselkä noin kolmen kilometrin etäisyydellä etelässä, Puolangan Ukonkangas noin 3,5 kilometrin etäisyydellä koillisessa sekä Vaalan Susisuo noin 3,4 kilometrin etäisyydellä luoteessa.

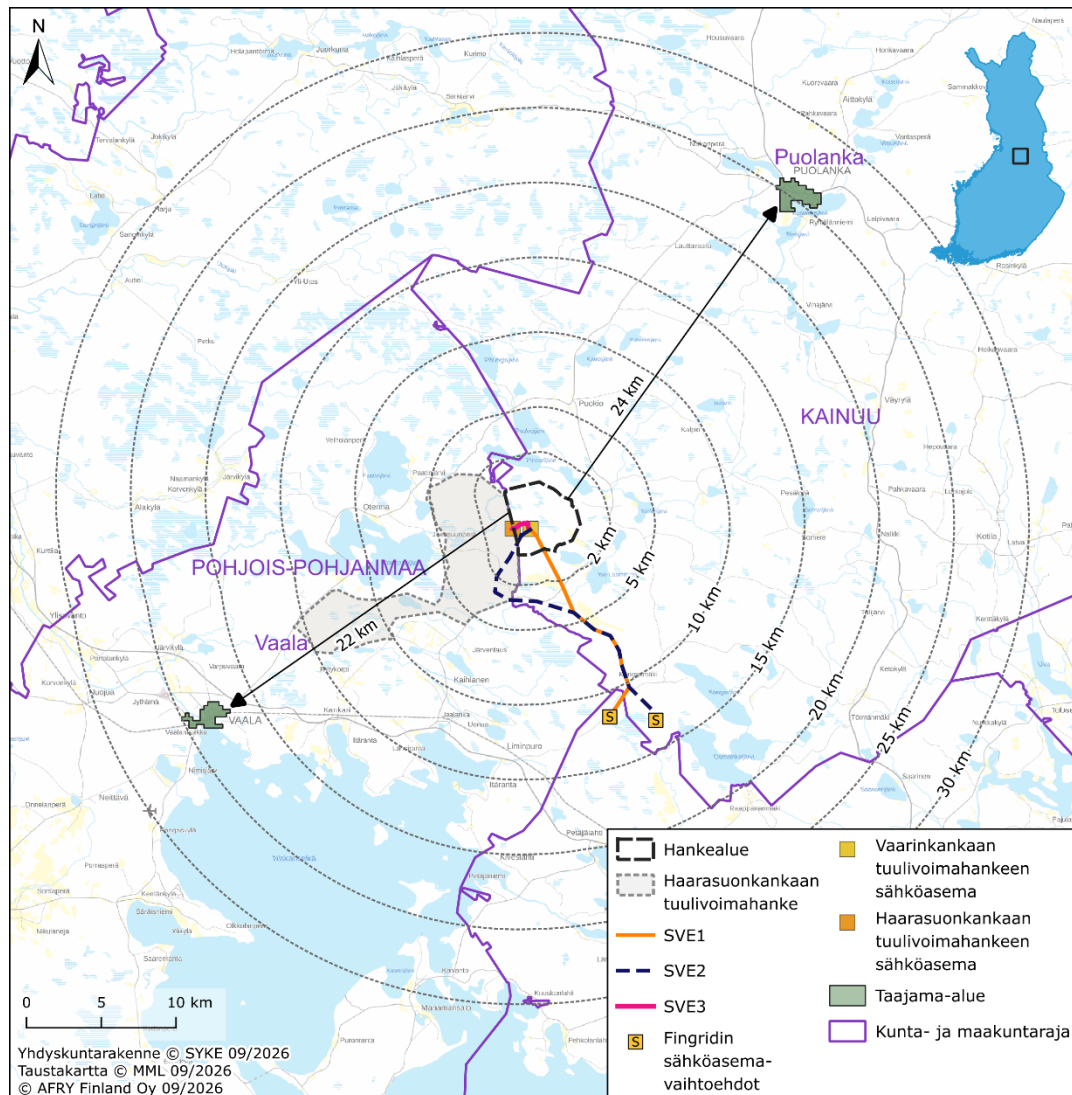
Noin 17 km² laajuinen suunnittelualue on asumaton ja suhteellisen tasaista metsätalousaluetta, jonka länsiosissa on pienimuotoisten avosoiden muodostama kokonaisuus. Iso osa alueen metsistä on ojitettua, entistä suoaluetta tai kosteikkoja. Alueen kaakkoisreunalla Karjusuolla on viljelykäytössä oleva pelto-alue, josta noin 17 hehtaaria sijoittuu hankealueelle.

Alueelle ei sijoitu voimassa olevia maa-ainesten ottolupia. Lähiympäristöön sijoittuu muutamia voimassa olevia maa- ja kiviainesten ottolupia. Välittömästi suunnittelualueen koillis- ja itäpuolille sijoittuu Kiiskisvaaran pohjavesialue (1162010A, 2E-luokka). Suunnittelualueelle sijoittuu neljä muinaisjäännöskohteeksi määriteltyä tervahautaa: Tallikangas 1 (muinaisjäännöstunnus 1000029155), Nykyrinlampi etelä (1000051858), Pääpuro (1000049959), Pääpuronkangas (1000049956). Lisäksi suunnittelualueen luoteiskulmassa Tervajoen rannalla sijaitsee muuksi kulttuuriperintökohteeksi luokiteltu historiallinen kivirakenteinen rajamerkki Ahokoski (1000049950).

Lähimmät asuin- tai lomarakennukset sijaitsevat yli kahden kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimalapaikoista. Lähin kyläkeskittymä on Puokio, joka sijoittuu yli viiden kilometrin etäisyydelle suunnittelualueen pohjoispuolelle. Suunnittelualueen ympäristössä on lähinnä järvien yhteyteen keskittyvää loma-asutusta, kuten Luoteenjärven, Pieni- ja Iso-Laamasen, Mätäsjärven, Kiiskisjärven, Pienanjärven, Puokiojärven, Otermanjärven ja Paatinjärven rannoille sijoittuvat loma-asunnot. Muutamia loma- ja asuinrakennuksia sijaitsee myös Nisuankosken, Vääräkosken ja Tervajoen varsilla, suunnittelualueen luoteispuolella. Suunnittelun edetessä alueen ajantasainen rakennuskannan tilanne tarkistetaan.

Vaarinkankaan tuulivoimapuiston suunnittelualueella ja sen lähialueella on runsaasti yksityisteitä, mutta alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu valta- tai kantateitä. Vaarinkankaan alueen itäpuolelle sijoittuu yhdystie 8832 (Jaalangantie) ja luoteispuolelle seututie 800 (Otermantie).

Hanke sijoittuu pääosin Metsähallituksen hallinnoimille maa-alueille, jonka kanssa hankkeesta vastaavat ovat sopineet maan käytöstä. Lisäksi maanvuokrasopimuksia on solmittu alueen muiden maanomistajien kanssa.

Kuva 2-1. Suunnittelualueen raja ja sijainti.

3 TAVOITTEET

3.1 Ilmastotavoitteet EU:ssa ja Suomessa

EU on sitoutunut vähentämään kasvihuonepäästöjä vähintään 55 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 ja EU:n tavoitteena on olla ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä (Euroopan komissio 2021). Uusiutuvalle energialle EU tavoittelee 32 prosentin osuutta kulutetusta energiasta vuoteen 2030 mennessä (Euroopan unioni 2018).

Suomen ilmastolaissa (423/2022) on asetettu tavoitteeksi olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja laki sisältää vähennystavoitteet kasvihuonekaasupäästöille tulevana vuosikymmeninä, jotta hiilineutraalius toteutuu: päästöjä tulee vähentää vuoteen 2030 mennessä 60 prosenttia ja vuoteen 2050 mennessä 90–95 prosenttia, kun vertailukohtana on vuoden 1990 taso.

3.2 Maakunnalliset ja paikalliset tavoitteet

Kainuu-ohjelma sisältää maakuntasuunnitelman ja -ohjelman, jotka ovat maakuntien lakisääteisen suunnittelutehtävien osia. Kainuun maakuntasuunnitelma ulottuu vuoteen 2045 saakka. Siinä tavoitteena on, että Kainuu on vuoteen 2045 mennessä elinvoimainen, hyvinvoiva ja kansainvälisesti kilpailukykyinen maakunta, jossa mm. osaava työvoima, kestävät elinkeinot, puhdas siirtymä sekä vahva veto- ja pitovoima tukevat väestön, talouden ja ympäristön kestävä kasvua. (Kainuun liitto 2025)

Maakuntasuunnitelman pitkän tähtäimen tavoitteisiin pyritään maakuntaohjelman strategisin valinnoin ja keinoin, jotka päivitetään neljän vuoden välein. Maakuntaohjelmassa 2026–2029 tavoitteet on jaoteltu kolmeen kehittämisteemaan ja niitä toteuttaviin tavoitteisiin ja toimenpidekokonaisuuksiin. Kehittämisteemoja ovat osaaminen, osaava työvoima ja elinkeinot, joilla pyritään mm. varmistamaan maakunnan oppilaitosten ja yritysten yhteistyön kehittyminen, huomioimaan puhdas siirtymä koulutuksessa sekä kehittämään koulutus- ja työmarkkinoita. Kainuun kärkitoimialoiksi maakuntaohjelmassa on esitetty kaivannaisalaa ja kemianteollisuutta, biotaloutta, teknologiateollisuutta ja matkailua. Puhdas ja oikeudenmukainen siirtymä on edelleen osa maakunnan tavoitteita, ja strategisena tavoitteena on säilyttää Kainuu hiilinieluna kestävä metsänhoidon ja suojelualueiden ansiosta, hyödyntämällä metsää monipuolisesti ja kestävästi. Päästöjä pyritään yhä vähentämään ja korvaamaan fossiilisia paikallisilla kestäville tuotteilla. Yhtenä toimenpiteenä on kehittää alueen energiainfrastruktuuria, varmistaen että rakenteilla ja suunnitteilla olevat hankkeet toteutuvat osallistavan suunnittelun keinoin aikataulussa. (Kainuun liitto 2025)

Ilmasto- ja ympäristövastuullinen Kainuu 2040 -hankkeen tulevaisuusskenarioiden mukaan Kainuu on vuonna 2040 omavarainen uusiutuvan sähkön tuottaja laaja-alaisen ja kasvavan tuulivoimateollisuuden ansiosta. (Kainuun liitto 2020)

Kainuussa on voimassa 2015 hyväksytty, 2017 vahvistettu ja 2019 lainvoiman saanut tuulivoimamaakuntakaava. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty 12.12.2023, jonka yhteydessä on kumottu voimassa olevien

maakuntakaavojen maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset siltä osin kuin tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 on osoitettu niihin muutoksia. Maakuntahallitus on 12.2.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 6.3.2024. (Kainuun liitto 2024 d & f)

Sähkönkulutus Puolangalla oli vuonna 2024 noin 24 GWh. Siitä noin 71 prosenttia kului asumisessa ja maataloudessa. Palveluiden ja rakentamisen osuus oli noin 29 prosenttia. Vaalassa sähkönkulutus oli vuonna 2024 noin 39 GWh, josta noin 59 prosenttia kului asumisessa ja maataloudessa. Palveluiden ja rakentamisen osuus oli noin 36 prosenttia ja teollisuuden viisi prosenttia. (Energiatieteellinen tutkimus 2026a)

3.3 Hankevastaavan (Haarasuonkankaan Tuulipuisto Ky) tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on tuottaa tuulivoimalla uusiutuvaa energiaa. Tuulivoimapuiston vuosittainen sähköntuotanto olisi arviolta enintään noin 420 GWh, joka vastaa yli 22 000 sähkölämmittimen omakotitalon sähkönkulutusta (19 000 kWh/talous). Vuotuinen sähköntuotanto riippuu voimakkaasti hankinta-ajan kohtana saatavilla olevista voimalatyypeistä.

Hankkeen toteutumisella olisi myönteisiä aluetaloudellisia vaikutuksia. Tuulivoimapuisto työllistää esimerkiksi rakennus- ja suunnittelualaa ja lisää yritystoimintaa, jonka myötä kuntien kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverotulot kasvavat. Lisääntyneellä taloudellisella aktiivisuudella on positiivisia välillisiä vaikutuksia myös alueen muihin toimialoihin, kuten palveluun.

Vaarinkankaan hanke kasvattaa uusiutuvan energian tuotantoa Suomessa ja edesauttaa osaltaan pääsemistä kansainvälisiin, kansallisiin ja paikallisiin ilmastotavoitteisiin. Vaarinkankaan hankkeen ollessa saman hanketoimijan suunnitteleman Haarasuonkankaan tuulivoimahankkeen laajennus, saadaan synergiaetuja, muun muassa maa-ainestenottoon ja sähkönsiirtoon, hankkeiden muodostaessa suuremman yhtenäisen kokonaisuuden kuin erillisinä omina alueina.

4 YVA-MENETTELY

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-menettely) on säädetty YVA-lain (252/2017) ja -asetuksella (277/2017). YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia.

YVA-menettelyä sovelletaan hanketyypistä ja kokoluokasta riippuen joko suoraan YVA-asetuksen hankeluettelon perusteella tai yksittäistapauksessa tehtävän päätöksen pohjalta. Tuulivoimahankkeet vaativat YVA-lain mukaisen menettelyn soveltamista aina, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 5 tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia. Yhteysviranomaisena tässä hankkeessa toimii Lupa- ja valvontavirasto (ent. Kainuun ELY-keskus). YVA-menettely toteutettiin kaavoituksen alkuvaiheiden kanssa aikataulullisesti

yhtäaikaisesti, ja YVA-menettelyn päätyttyä kaavoituksessa siirryttiin kaavaehdotusvaiheeseen.

Vaarinkankaan hankkeen YVA-menettely käynnistettiin YVA-lain 8 §:n mukaisella ennakkoneuvottelulla 11.5.2023. YVA-selostus laadittiin rinnakkain erillisenä menettelynä kaavaluonnoksen laatimisen aikaan. YVA-selostuksen laatimisessa on huomioitu yhteysviranomaisen eli silloisen Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 5.12.2023 antama lausunto hankkeen YVA-ohjelmasta. Yhteysviranomainen (nyk. Lupa- ja valvontavirasto) antoi YVA-selostuksesta perustellun päätelmänsä 9.2.2026.

4.1 YVA-menettelyssä arvioidut vaihtoehdot

Seuraavassa taulukossa (Taulukko 4-1) on esitetty YVA-menettelyssä tarkastellut tuulivoimapuiston ja ulkoisen sähkönsiirron eli sähköverkkoon liittämisen vaihtoehdot. Hankesuunnitelma ja -vaihtoehdot on esitetty seuraavilla kartoilla (Kuva 4-1 ja Kuva 4-2). Osayleiskaavalla ei ratkaista kaava-alueen ulkopuolisia sähkönsiirtoreittejä.

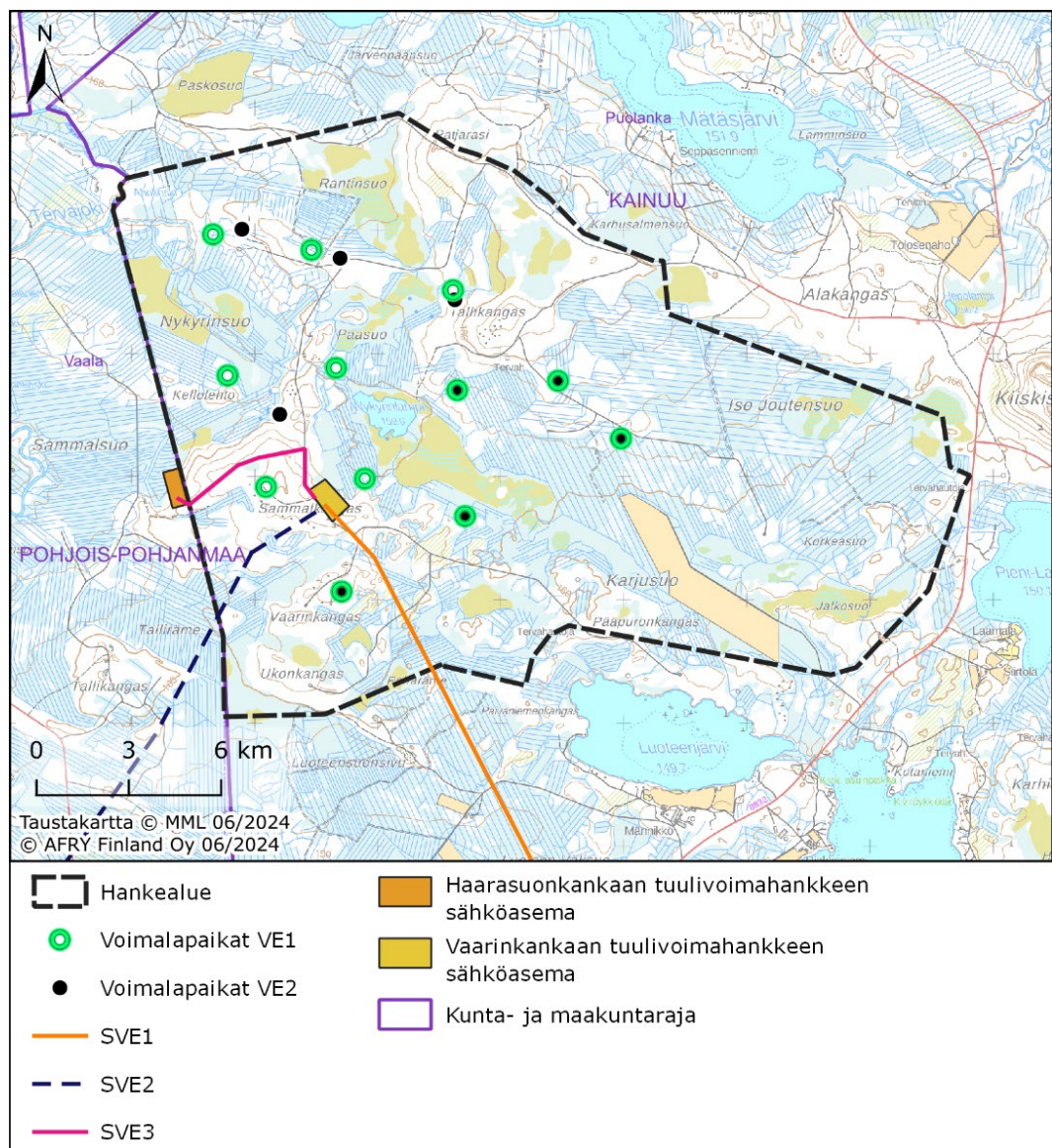
Tuulivoimapuiston hankevaihtoehdot on muodostettu siten, että vaihtoehdossa VE1 hyödynnetään Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035:n mukainen tv-35-alue mahdollisimman laajasti ja tehokkaasti, ja vaihtoehdossa VE2 pienempi hankekokonaisuus yksin toteutuessaan ei muodostaisi tuulivoimamaakuntakaavan määritelmän mukaista merkitykseltään seudullista tuulivoima-aluetta.

Sähkönsiirron vaihtoehtojen muodostamisessa on otettu huomioon sähkönsiirron toteuttaminen lähtökohtaisesti yhdessä Haarasuonkankaan tuulivoimahankkeen kanssa, mutta myös itsenäisesti, ilman Haarasuonkangasta.

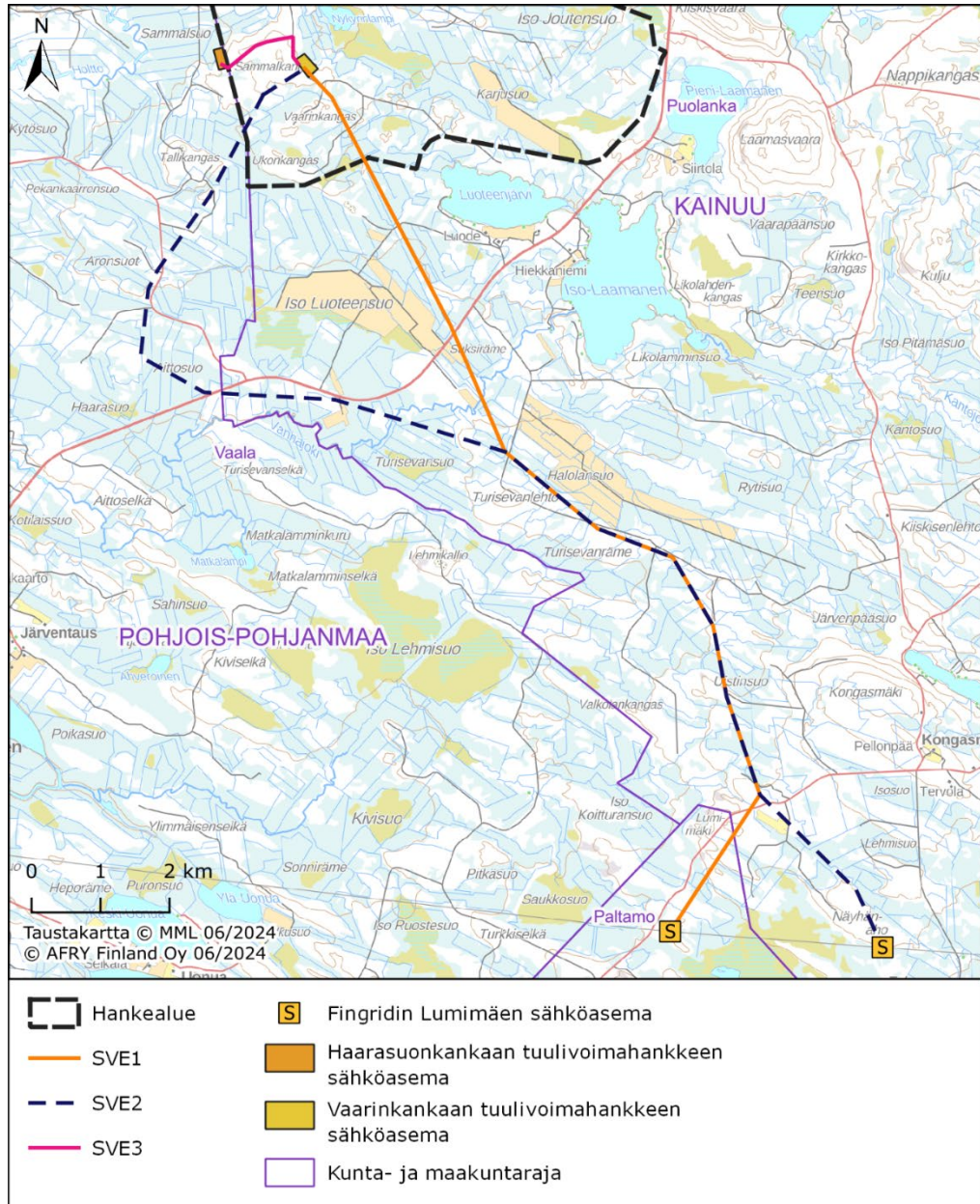
Taulukko 4-1. YVA-menettelyssä tarkasteltavat vaihtoehdot.

Tuulivoimapuiston vaihtoehdot	
VE0	Hanketta ei toteuta eli tuulivoimapuistoa ei rakenneta.
VE1	Rakennetaan enintään 12 voimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 6–14 MW. Sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein, jotka sijoitetaan huolto- tiestön yhteyteen.
VE2	Rakennetaan enintään yhdeksän voimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 6–14 MW. Sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein, jotka sijoitetaan huolto- tiestön yhteyteen.
Ulkoisen sähkönsiirron vaihtoehdot	
SVE0	Hanketta ei toteuteta eli voimajohtoa ei rakenneta.
SVE1	Rakennetaan energiahuollon alue (sähköasema, aluevaraus sähkövarastolle) hankealueelle ja uusi 400 kV -voimajohto, jonka pituus on noin 14 kilometriä. Verkkoliityntäpiste on Fingridin Lumimäen sähköasemalla.

	Nuojuankangas-Seitenoikea 400+110 kV -voimajohdon (suunnittelussa) varressa.
SVE2	Rakennetaan energiahuollon alue (sähköasema, aluevaraus sähkövarastolle) hankealueelle ja uusi 400 kV -voimajohto, jonka pituus on noin 19 kilometriä. Verkkoliityntäpiste on Fingridin Lumimäen sähköasemalla Nuojuankangas-Seitenoikea 400+110 kV -voimajohdon (suunnittelussa) varressa.
SVE3	Rakennetaan energiahuollon alue (sähköasema, aluevaraus sähkövarastolle) hankealueelle. Hanke liitetään Haarasuonkankaan tuulivoimahankke-alueelle rakennettavalle sähköasemalle 400 kV, 110 kV tai keskijännitejohdoilla, reitin pituus on noin 1,6 km. Vaihtoehdon toteutus on riippuvainen Haarasuonkankaan hankkeen toteutumisesta.

Kuva 4-1. Tuulivoimapuiston alustavat voimalapaikat hankevaihtoehtoisissa VE1 ja VE2.

Kuva 4-2. Ulkoisen sähkönsiirron reittivaihtoehdot SVE1, SVE2 ja SVE3.

5 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT JA KAAVOITUSTILANNE

5.1 Alueidenkäyttölaki

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon yleiskaavan sisältövaatimukset (AKL 39 §):

1. yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
2. olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
3. asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
4. mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla;

5. mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
6. kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
7. ympäristöhaittojen vähentäminen;
8. rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
9. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Edellä mainitut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan osayleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

Yleiskaavan yleisten sisältövaatimusten lisäksi tässä kaavassa on otettava huomioon tuulivoimayleiskaavan erityiset sisältövaatimukset (AKL 77 b §):

- 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä;
- 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön;
- 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää.

5.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden tehtävänä on muun muassa auttaa saavuttamaan alueidenkäyttölain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys. Alueidenkäyttölain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisien toiminnassa.

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista hanketta koskevat erityisesti uusiutumiskykyisen energianhuollon tavoitteet. Näiden tavoitteiden taustalla on Suomen ilmasto- ja energiapolitiikka, jonka vuoksi alueidenkäytössä on tarpeen varautua uusiutuvan energiantuotannon merkittävään lisäämiseen sekä tuulivoimapotentialin laajamittaiseen hyödyntämiseen. Tavoitteiden mukaan tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin.

5.3 Maakuntakaavat

5.3.1 Voimassa olevat maakuntakaavat

Kainuun maakunnassa on voimassa kuusi maakuntakaavaa:

- Kainuun maakuntakaava 2020
- Kainuun 1. vaihemaakuntakaava
- Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava
- Kainuun tuulivoimamaakuntakaava
- Kainuun vaihemaakuntakaava 2030
- Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035

Kainuun maakuntakaava 2020 on hyväksytty Kainuun maakuntavaltuustossa 7.5.2007. Kainuun kokonaismaakuntakaava 2020 kattaa koko Kainuun alueen ja siinä on käsitelty kaikki kaavan valmistelun aikana tunnistetut keskeiset maankäyttömuodot.

Kainuun 1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty 19.3.2012 ja se koskee puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueita sekä niiden melualueita.

Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava on hyväksytty 1.12.2014 ja siinä määritellään merkitykseltään seudullisten kaupan suuryksiköiden sijainti, niiden alaraja ja enimmäismitoitus.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaava on hyväksytty 30.11.2015 ja siinä osoitetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet maakunnassa.

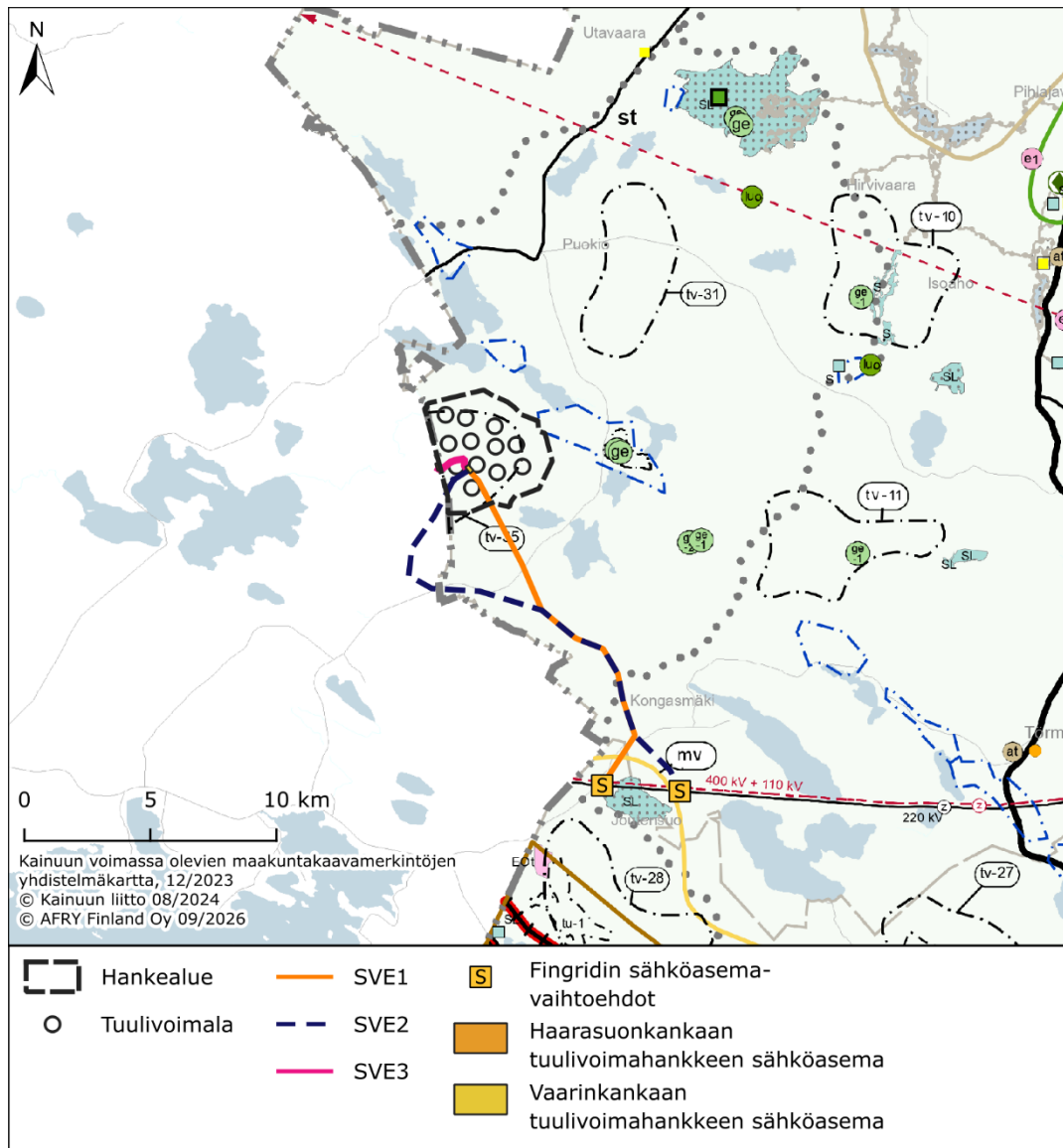
Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 on hyväksytty 16.12.2019 ja siinä käsitellään alue- ja yhdyskuntarakennetta, virkistystä, liikennejärjestelmää, luonnon- ja kulttuuriympäristöä sekä luonnonvarojen käyttöä ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä. Kainuun vaihemaakuntakaava 2030 kumoaa tai muuttaa osin Kainuun maakuntakaavan 2020 kaavaratkaisuja kaavassa osoitettavien uusien kaavaratkaisujen osalta ja sisältää teknisluonteisia korjauksia Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan ja Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan kaavamerkintöihin ja -määräyksiin.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty 12.12.2023. Samalla on kumottu voimassa olevien maakuntakaavojen maakuntakaavamerkinnät ja -määräykset siltä osin kuin tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitetaan niihin muutoksia. Kaavassa on käsitelty seudullisesti merkittäviä tuulivoimaloiden alueita, muutostarpeita voimajohtojen maakuntakaavamerkintöihin, pohjavesialueita ja valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Maakuntahallitus on 12.02.2024 (§ 26) päättänyt määrätä maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Kainuun liitto on kuuluttanut maakuntakaavan voimaan tulosta 6.3.2024. Kaavan lainvoimaisuusvaihe on kesken.

Kainuun voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa tuulivoimapuiston kaava-alueen länsiosaan on osoitettu tuulivoimaloiden aluetta (tv-35). Kaavamerkinnällä osoitetaan alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään vähintään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Hankealueelle maakuntakaavassa sijoittuvalle tv-35 alueelle on osoitettu suunnittelumääräys, jonka mukaan suunnittelussa on otettava huomioon luontoarvot ja LSL 78 § mukaisesti luontodirektiivin liitteen IV (a) lajit, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Osayleiskaavan suhdetta maakuntakaavoitukseen on kuvattu tarkemmin kaavaselostuksessa.

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asema-kaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Suunnitteluprosessin aikana maakuntakaavan ohjausvaikutus huomioidaan tarkastelemalla hankkeen suhdetta voimassa olevien maakuntakaavojen tuulivoimarakentamista koskeviin yleisiin suunnittelumääräyksiin sekä muihin maakuntakaavamerkintöihin ja -määräyksiin, joita hankealue koskee.

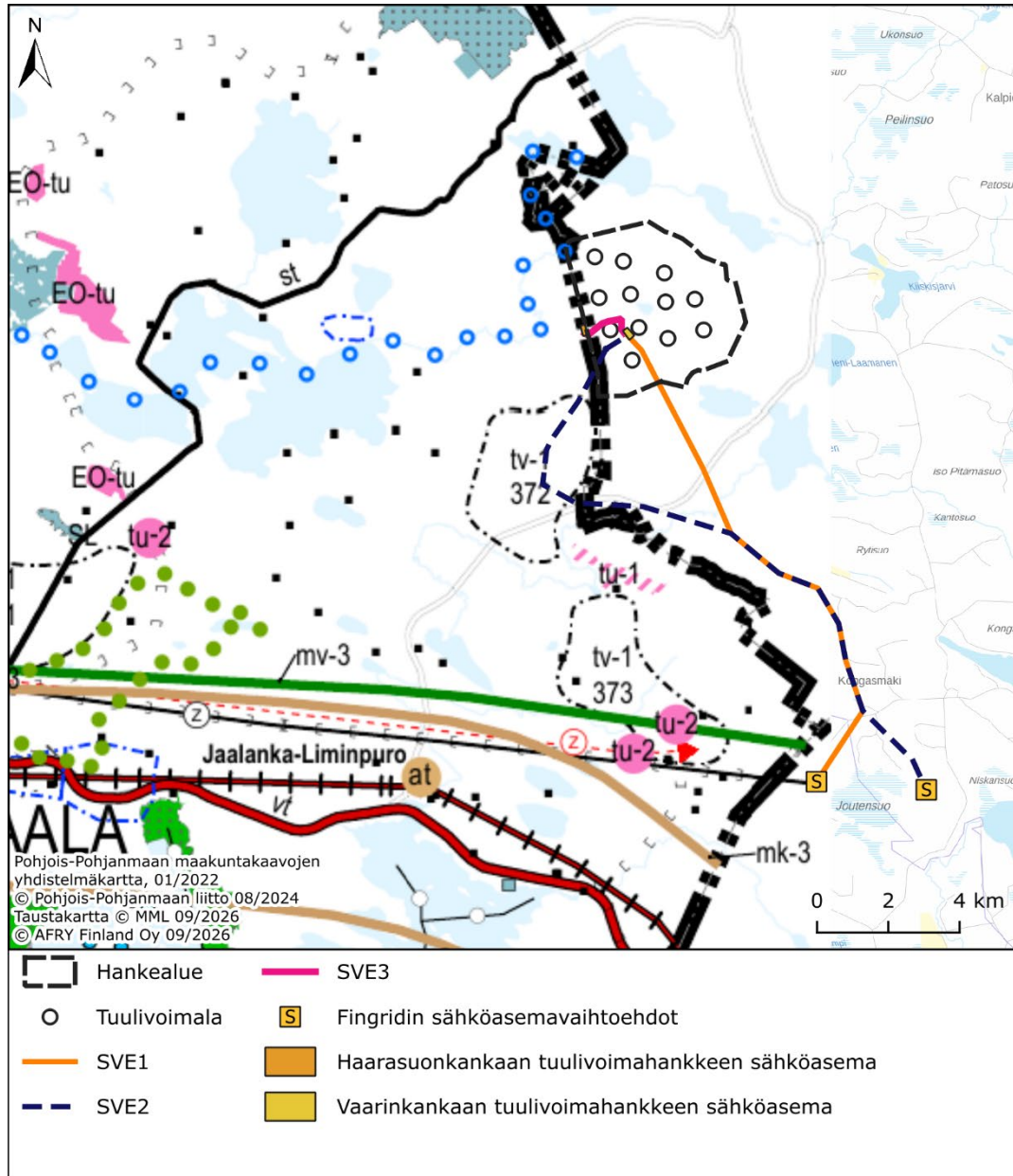
Ote Kainuun voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmäkartasta on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 5-1).

Kuva 5-1. Ote Kainuun voimassa olevien maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmäkartasta.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa on voimassa lainvoimaisena neljä maakuntakaavaa: 1., 2. ja 3. vaihemaakuntakaava sekä Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Pohjois-Pohjanmaan kokonaismmaakuntakaavaa on uudistettu vaihemaakuntakaavoituksen periaatteella (alueidenkäyttölaki 27 §) vuodesta 2009 alkaen, ja uudistamistyö on saanut lainvoiman vuonna 2022. Kokonaismmaakuntakaavaa uudistaneet vaihemaakuntakaavat ovat kumonneet käsiteltyjen teemojen osalta vuoden 2003 maakuntakaavan sekä Vaalassa ja Himangalla aikaisemmin voimassa olleet Kainuun ja Keski-Pohjanmaan maakuntakaavat.

Ote Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisten maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta on esitetty seuraavassa kuvassa (Kuva 5-2).

Kuva 5-2. Ote Pohjois-Pohjanmaan voimassa olevien lainvoimaisten maakuntakaavojen epävirallisesta yhdistelmäkartasta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto aloitti Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe-
maakuntakaavan laatimisen lokakuussa 2021. Pohjois-Pohjanmaan maakunta-
hallitus on päätöksellään 18.8.2025 (§ 92) määrännyt alueidenkäyttölain 201
§:n nojalla maakuntavaltuuston 27.5.2025 (§ 5) hyväksymän Pohjois-Pohjan-
maan energia- ja ilmastovaihe-
maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin
se on saanut lainvoiman. Vaihemaakuntakaava on kuulutettu voimaan
22.8.2025. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen tilannetta on kuvattu tar-
kemmin kaavaselostuksessa.

5.3.2 Vireillä olevat maakuntakaavat

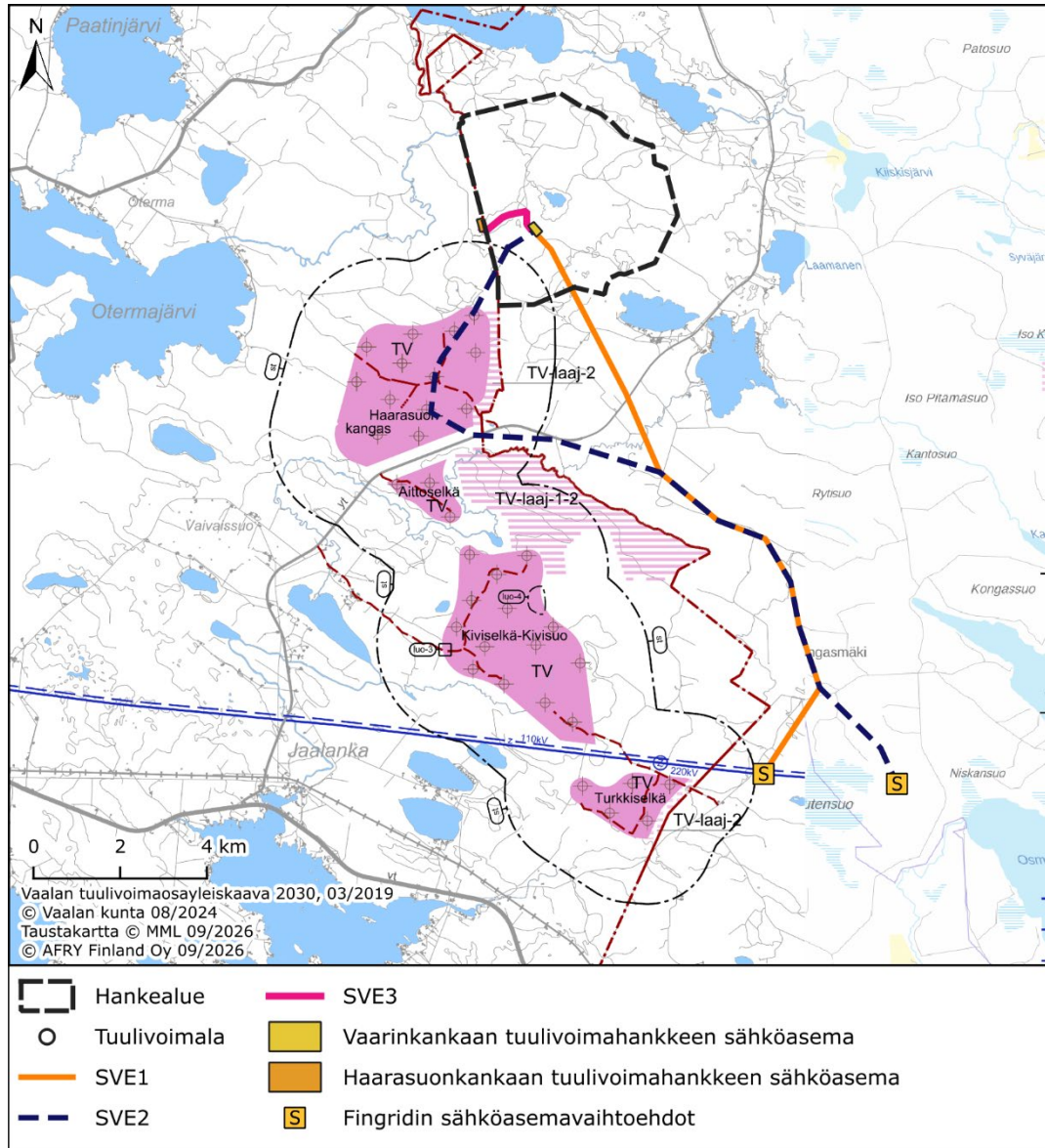
Kainuussa on vireillä Kainuun maakuntakaavan tarkistaminen. Kainuun maa-
kuntahallitus päätti maakuntakaavan tarkistamisen käynnistämisestä 16.3.2026
(37 §). Tavoitteena on ajantasaistaa voimassa olevat Kainuun maakuntakaavat

käsittelemällä kaikkia keskeisiä maankäyttökysymyksiä tuulivoimateemaa lukuun ottamatta. Tuulivoimaa käsitellään Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035, jonka lainvoimaisuusvaihe on kesken.

Pohjois-Pohjanmaalla ei ole tällä hetkellä vireillä tai valmisteilla olevia maakuntakaavoja. Maakuntahallituksen 18.8.2025 alueidenkäyttölain 201 §:n nojalla voimaan määräämä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaa-kaava ei ole vielä lainvoimainen (tilanne syyskuussa 2026).

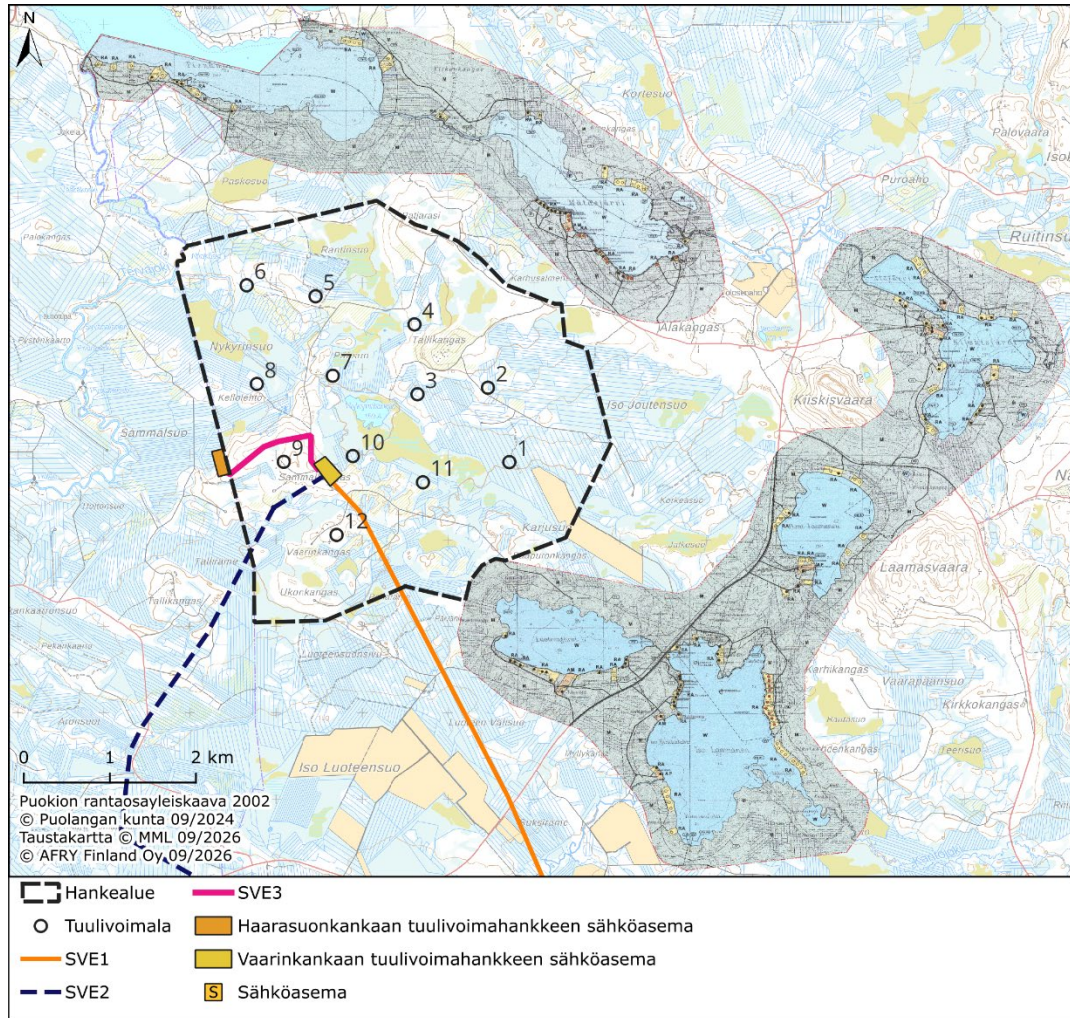
5.4 Yleiskaavat ja asemakaavat

Vaarinkankaan tuulivoimapuiston kaava-alue rajautuu pieneltä osin kaakkoisosastaan **Puokion rantaosayleiskaavaan**, jonka osa-alueita sijaitsee myös tuulipuistoalueen pohjoispuolella 300 metrin sekä kahdeksan (8) kilometrin etäisyydellä. **Turkkiselän tuulivoimapuiston osayleiskaava** sijoittuu Vaarinkankaan tuulipuistoalueesta etelään noin kolmen kilometrin etäisyydelle. Koko kunnan alueen käsittävässä Vaalan tuulivoimayleiskaavassa 2030 osoitetut alueet Haarasuonkangas, Aittoselkä, Kiviselkä-Kivisuo ja Turkkiselkä sijaitsevat Vaarinkankaan tuulipuistoalueen lounais- ja eteläpuolella, ja niiden osalta on muodostettu 21.6.2023 voimaantullut Turkkiselän tuulivoimapuiston osayleiskaava sekä Vaalan kunnanvaltuuston 15.12.2025 hyväksymä Haarasuonkankaan tuulivoimaosayleiskaava, josta on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. (Kuva 5-3). Kaavatilannetta on kuvattu tarkemmin osayleiskaavan kaavaselostuksessa.

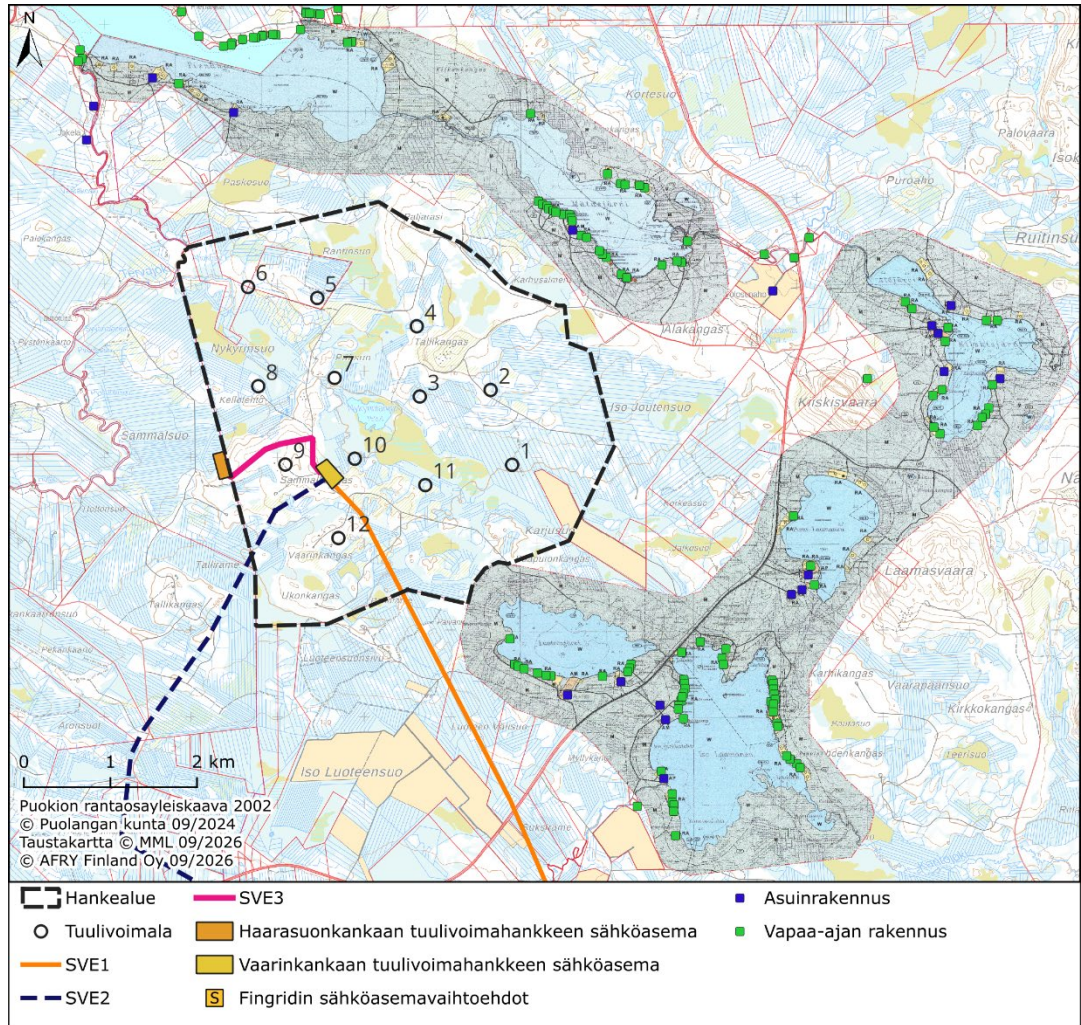

Kuva 5-3. Ote Vaalan tuulivoimayleiskaavasta hankealueen länsi- ja lounais-puolella sekä voimajohtoreitin SVE2 alueella.

Puokion rantaosayleiskaavassa (hyv. 22.10.2001) (Kuva 5-4 ja Kuva 5-5) on osoitettu useita olemassa olevan rakennuspaikan likimääräistä sijaintia Luoteenjärven etelärannalle sekä Iso-Laamanen-järven länsirannalle. Mätäsjärven ja tuulivoimaloiden alueen väliin on Puokion rantaosayleiskaavassa osoitettu vuoden 1989 Seppäsenniemen rantakaavan alue, jolle on osoitettu 13 olemassa olevan rakennuspaikan likimääräistä sijaintipaikkaa ja 12 olemassa olevaa rakennuspaikkaa rantakaava-alueella.

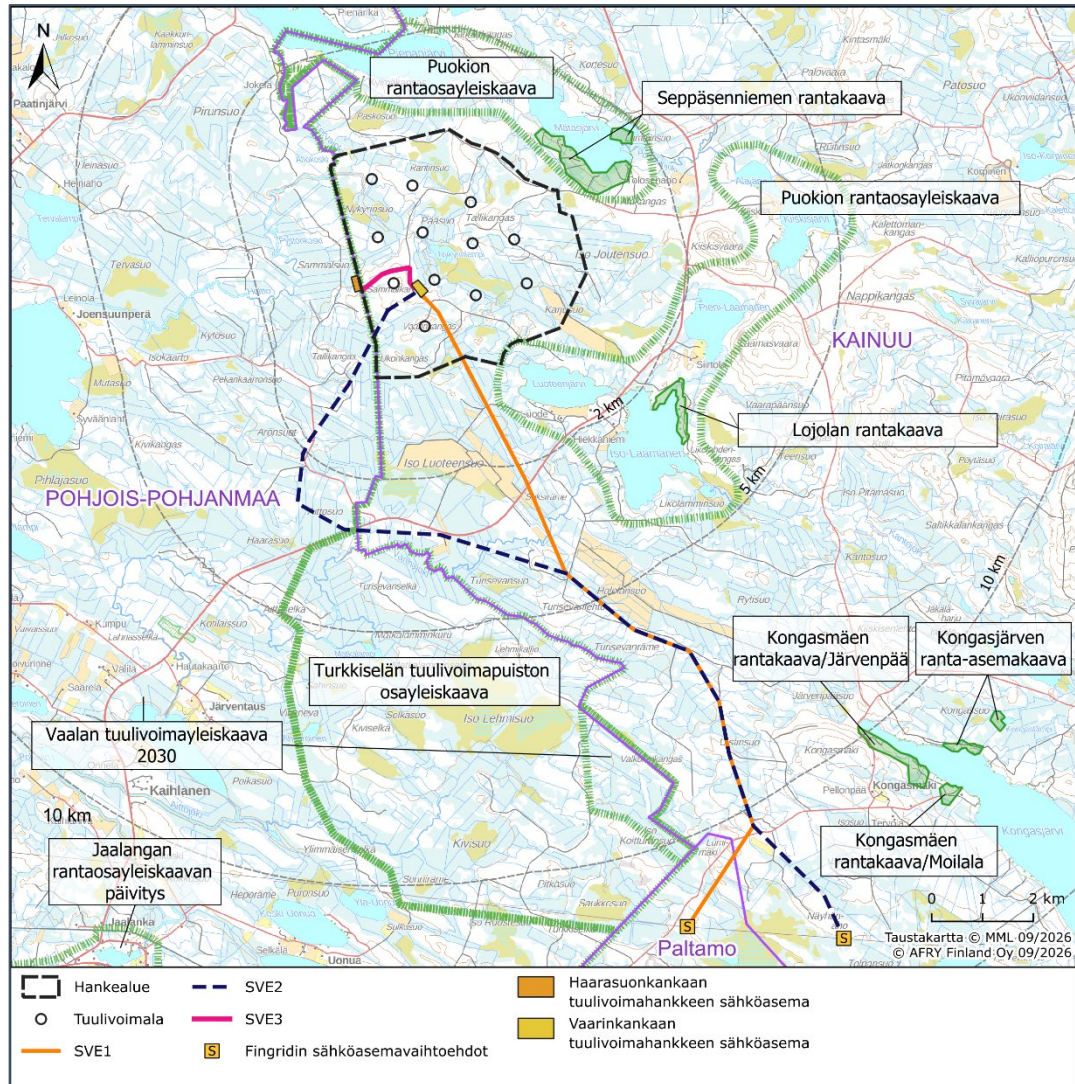

Kuva 5-4. Puokion rantaosayleiskaavan sijainti hankealueen pohjois- ja itäpuolella.

Kuva 5-5. Puokion rantaosayleiskaavan sijainti hankealueen pohjois- ja itäpuolella sekä asuin- ja vapaa-ajan rakennukset.

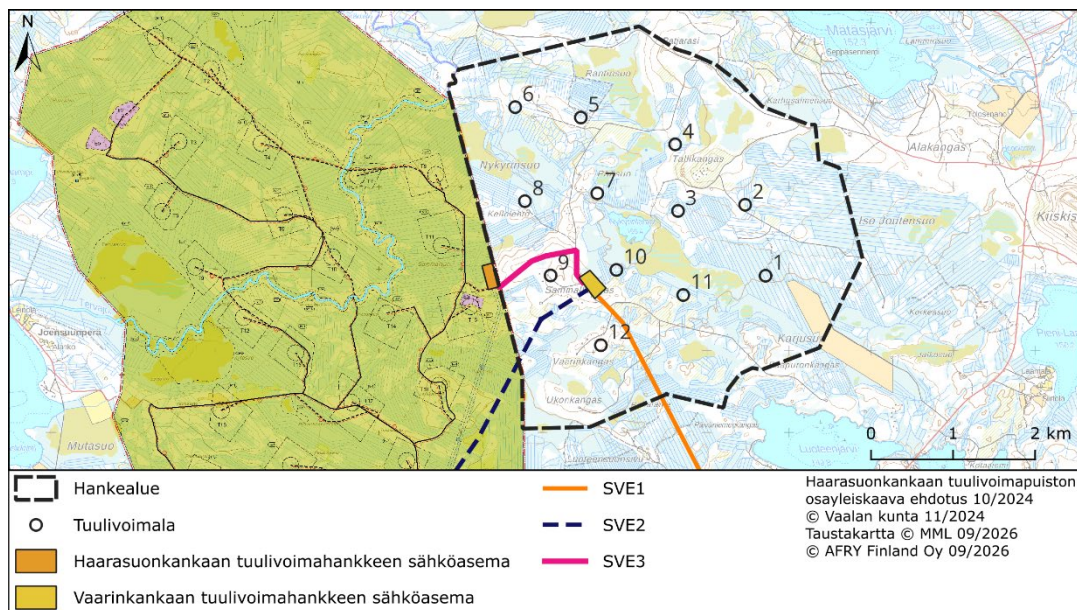
Suunnittelualueetta lähimmät voimassa olevat asemakaavat (Kuva 5-6) ovat Seppäsenniemen rantakaava (hyv. 27.2.1989) runsaan 300 metrin etäisyydellä koillisessa ja Lojolan rantakaava (hyv. 2.12.1991) noin 2,3 kilometrin etäisyydellä kaakossa. Seuraavaksi lähin asemakaava-alue, Puokiojärven rantakaava (hyv. 28.1.1982) sijaitsee noin neljän kilometrin etäisyydellä hankealueen pohjoispuolella Puokiojärven rannalla.

Kuva 5-6. Voimassa olevat yleis- ja asemakaavat suunnittelualueen (hanke-alue) sekä voimajohtoreittien ympäristössä.

5.5 Vireillä olevat kaavat

Suunnittelualueella ei ole vireillä olevia asema- tai yleiskaavaprosesseja. Lähimmät vireillä olevat osayleiskaavat ovat **Haarasuonkankaan tuulivoimayleiskaava** välittömästi Vaarinkankaan tuulivoimapuiston länsipuolella Vaalan kunnassa (Kuva 5-7), **Susisuon tuulivoimahanke** noin kolmen kilometrin etäisyydellä Vaarinkankaan tuulivoimapuiston luoteispuolella sekä **Ukonkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava** Puolangalla runsaan kolmen kilometrin etäisyydellä koillisessa. Haarasuonkankaan tuulivoima-alueen osayleiskaava on hyväksytty Vaalan kunnanvaltuustossa 15.12.2025, mutta kaava ei ole lainvoimainen (tilanne syyskuussa 2026).

Kuva 5-7. Ote Haarasuonkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ehdotuksesta (2024) Vaarinkankaan tuulivoimapuiston hankealueen länsipuolella.

Etäämmällä hankealueen itäpuolella ovat vireillä **Koirakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava** noin 10 kilometrin etäisyydellä, **Hirvivaara-Murtiovaaran tuulivoimapuiston osayleiskaava** noin 10 kilometrin etäisyydellä sekä **Tulijokilan tuulivoimapuiston osayleiskaava** noin 17 kilometrin etäisyydellä.

Puolangan kunnassa on vireillä Puolangan kirkonkylän asemakaavan osittainen muutos ja laajennus uusiutuvan energian ja kiertotalouden alueeksi. Kaava-alue sijaitsee noin 25 kilometrin etäisyydellä hankealueen koillispuolella.

Vaalan ja Paltamon kunnissa ei ole vireillä olevia asemakaavoja tai ranta-asemakaavoja, jotka sijoittuisivat Vaarinkankaan tuulivoimapuiston läheisyyteen. Lähialueiden ajantasainen kaavatilanne ja muiden vireillä olevien hankkeiden mahdollinen vaikutus tarkistetaan hankesuunnittelun myöhemmissä vaiheissa.

6 LAADITUT SELVITYKSET

Tässä vaiheessa ympäristövaikutusten arviointityön osana on laadittu seuraavat selvitykset ja mallinnukset, joita on tarvittavilta osin päivitetty kaavaehdotusvaiheeseen edetessä. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä laadittuja selvityksiä hyödynnetään ja tarvittaessa täydennetään edelleen kaavoitusprosessin aikana. Kaavoitettavan alueen lopullinen rajausta, tuulivoimaloiden tarkat sijainnit ja lopullinen lukumäärä kaava-alueella tarkentuvat kaavamenettelyn aikana perustuen muun muassa laadittaviin selvityksiin sekä viranomais- ja sidosryhmä-neuvottelujen tuloksiin.

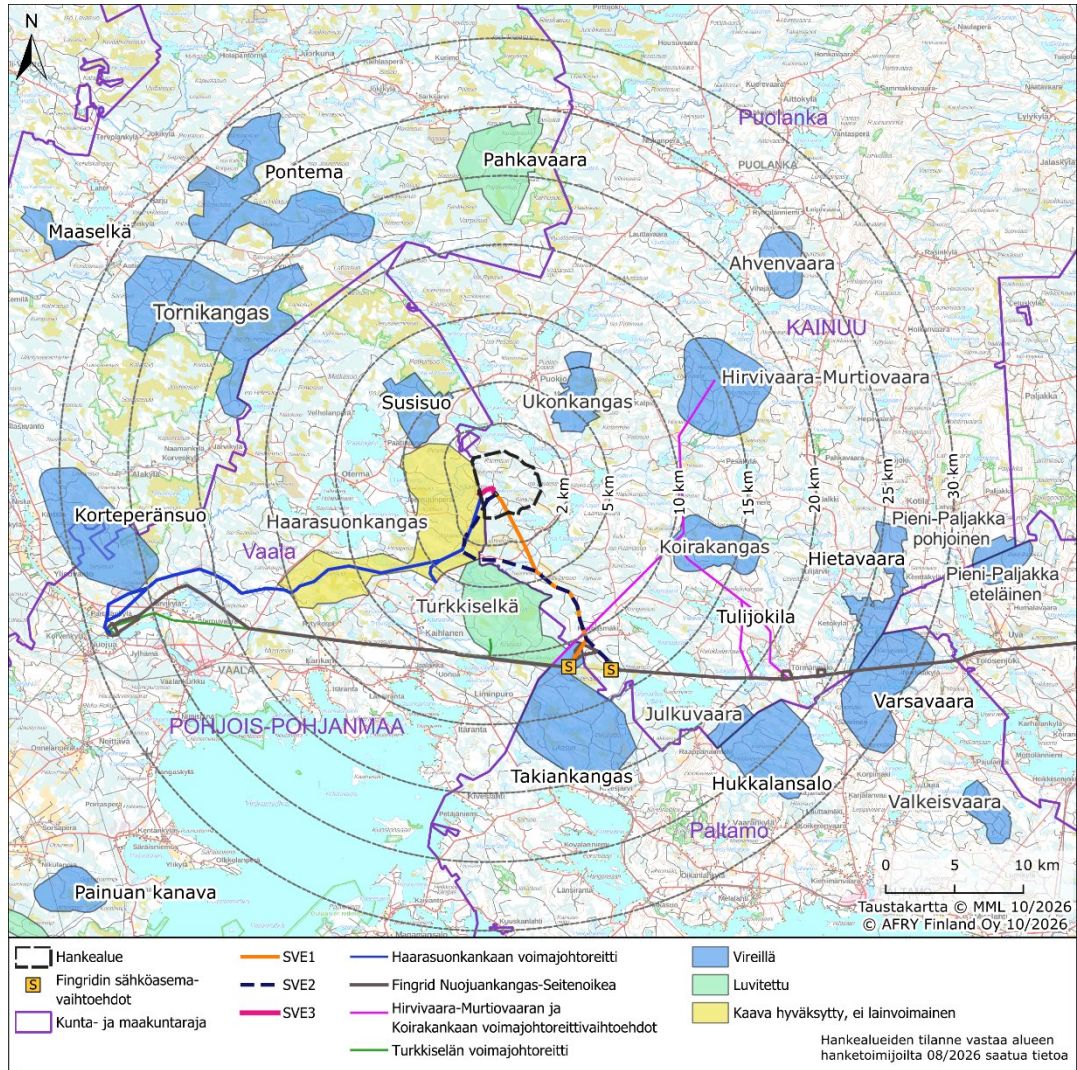
- Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- Viitasammakko- ja liito-oravaselvitys
- Lepakkoselvitys
- Pöllöselvitys
- Kanalintujen soidinpaikkaselvitys
- Metson soidinpaikkaselvitys 2026

- Pesimälinnustoselvitys
- Päiväpetolintuselvitys
- Lintujen kevät- ja syysmuuttoselvitykset
- Lumijälkilaskenta (saukko, suurpedot ja hirvieläimet)
- Metsäpeuraselvitys
- Saukkoselvitys 2026
- Lähdeselvitys 2026
- Natura-selvitys (Joutensuo)
- Melumallinnus
- Välkemallinnus
- Näkymäalueanalyysi
- Maisemavaikutusten havainnollistaminen valokuvasovittein (havainnekuvat)
- Maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys
- Arkeologinen inventointi
- Asukaskysely

7 ARVIOITAVAT VAIKUTUKSET

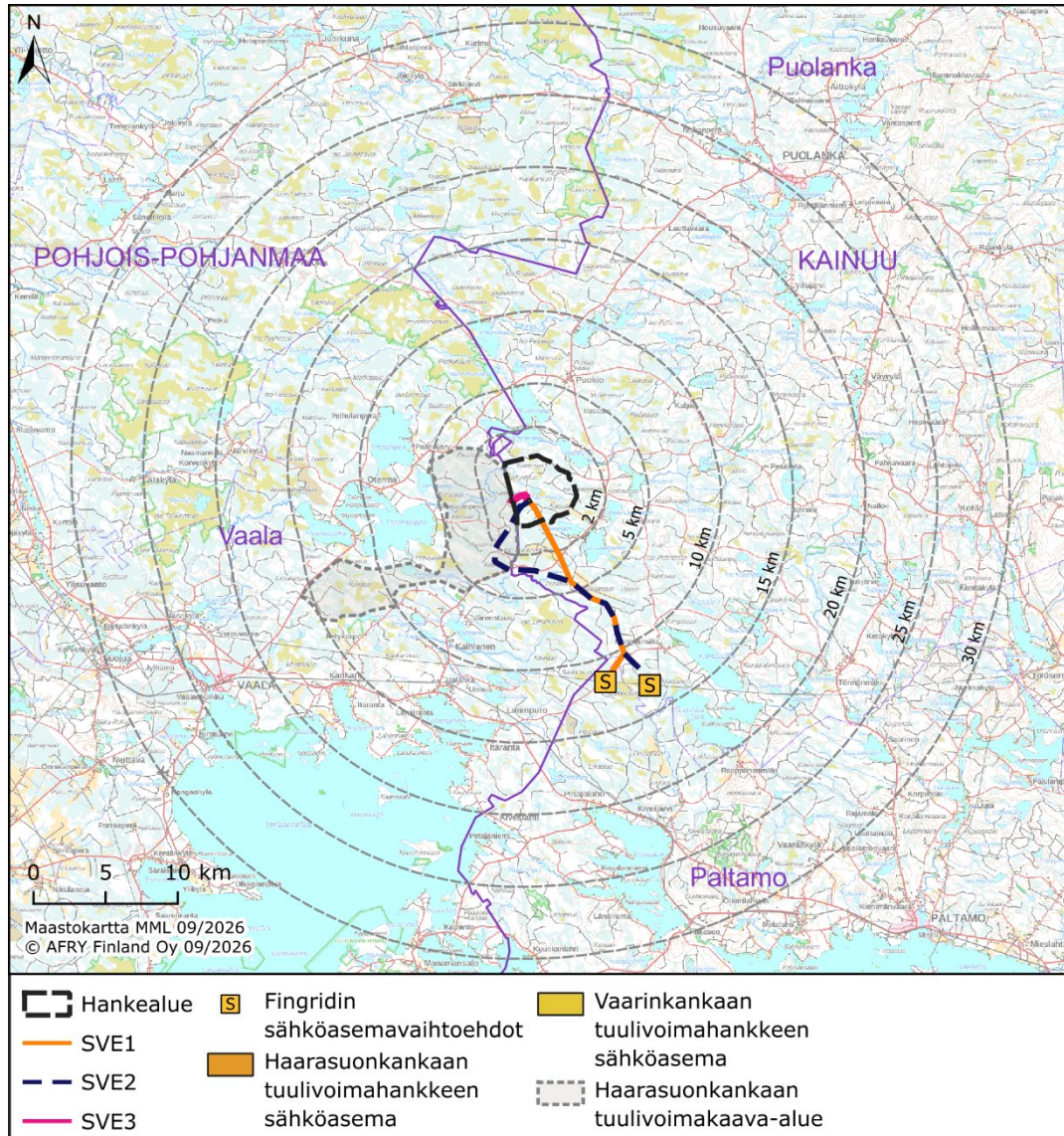
Osayleiskaavoituksen yhteydessä arvioidaan AKL 9 §:n ja MRA 1 §:n mukaisesti kaavan toteuttamisen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Vaikutuksia selvitetessä painopiste asetetaan merkittäviksi arvioituihin vaikutuksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Tuulivoimahankkeissa yleisesti merkittäviksi tunnistettuja vaikutuksia ovat erityisesti melu- ja varjon vilkkumisvaikutukset (välke), linnustovaikutukset sekä maisemavaikutukset. Vaikutuksia tunnistetaan ja vaikutusten arviointia kohdennetaan kyseessä olevan hankkeen ja ympäristön kannalta keskeisiin teemoihin.

Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Vaarinkankaan hankkeen yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioidaan erityisesti lähivaikutusalueelle Vaarinkankaan länsipuolelle sijoittuva Haarasuonkangas sekä koilliseen sijoittuva Ukonkangas ja etelään sijoittuva Turkkiselkä (Kuva 7-1). Hankkeista aiheutuvia yhteisvaikutuksia on tunnistettu ennalta kohdistuvan ihmisiin, maisemaan ja luontoon. Muut suunnitteilla tai rakenteilla olevat hankkeet otetaan huomioon, mikäli yhteisvaikutuksia arvioidaan muodostuvan.

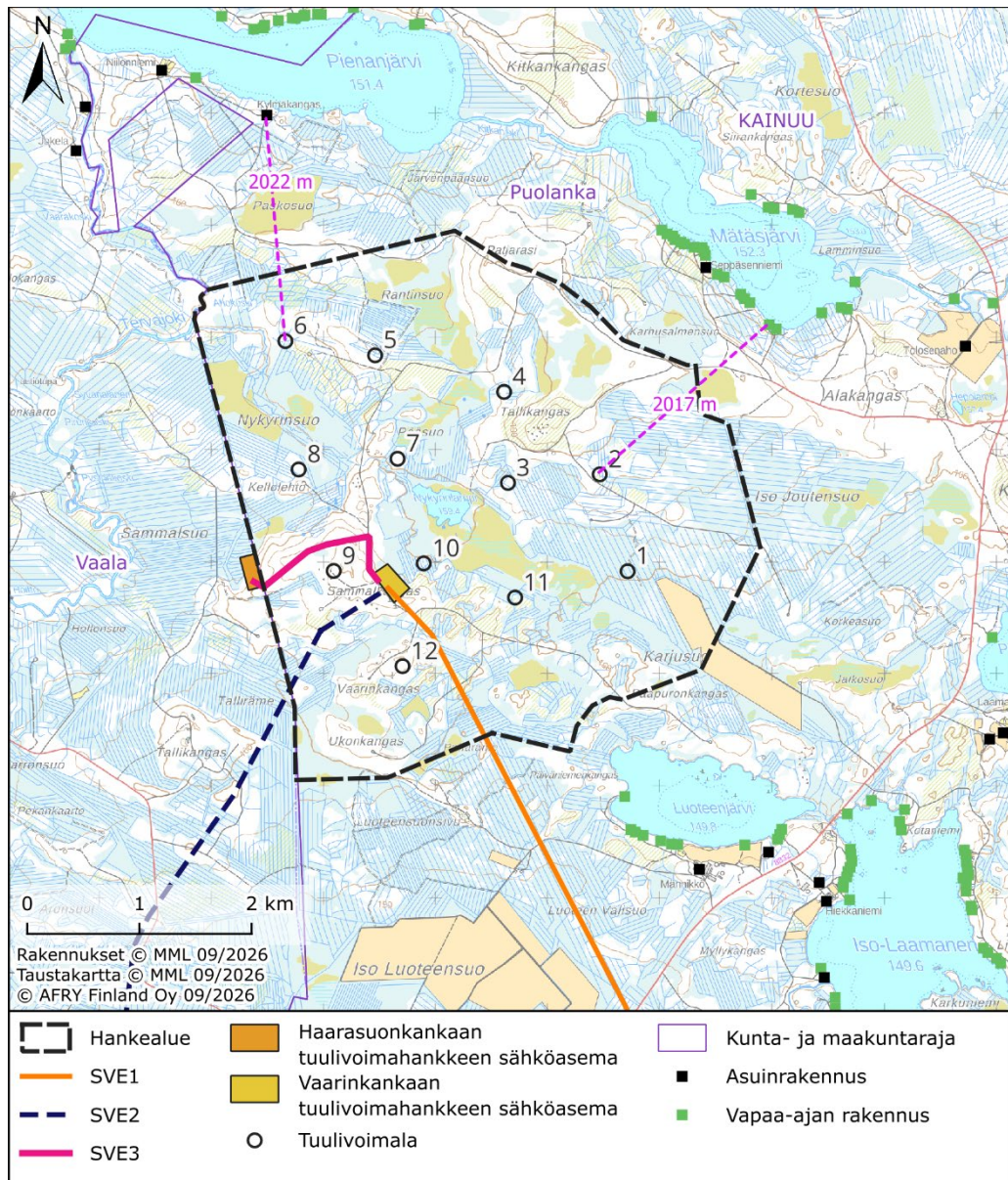

Kuva 7-1. Lähialueen vireillä olevat tuulivoimahankkeet.

Ympäristövaikutusten merkittävyyttä arvioidaan vertaamalla ympäristön sietokykyä kunkin ympäristörasituksen suhteen. Vaikutusten arvioinnin menetelminä käytetään asiantuntija-arvioita, paikkatietoanalyyssejä, kartta- ja ilmakuvatulintoja sekä maastokäyntejä. Vaikutusalueiden alustavaa laajuutta suhteessa Vaarinkankaan hankealueeseen on havainnollistettu seuraavissa kuvissa (Kuva 7-2 ja Kuva 7-3).

Kuva 7-2. Havainnollistus vaikutusten arvioinnin tarkastelun laajuudesta. Tarkasteltava laajuus on riippuvainen vaikutustyypistä.

Kuva 7-3. Suunnittelalueen (hankealue) lähiseudun asuin- ja lomarakennukset. Kartalla esitetään myös lyhimmit etäisyydet tuulivoimalasta asuinrakennukseen ja vapaa-ajan rakennukseen sekä voimajohtovaihtoehtojen linjauksia.

8 OSALLISET

Maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen) on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (AKL 62 §). Keskeisinä osallisina tässä kaavoitusprosessissa ovat ainakin oheisessa taulukossa esitetyt tahot.

Osalliset

Viranomaiset:

- Lupa- ja valvontavirasto (ent. Kainuun ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (L-vastuualue), Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto AVI)	- Elisa Oyj
- Pohjois-Suomen elinvoimakeskus (ent. Pohjois-Pohjanmaan elinvoimakeskus)	- Telia Finland Oy
- Kainuun liitto	- Fintraffic Lennonvarmistus Oy
- Pohjois-Pohjanmaan liitto	- Väylävirasto
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut	- Puolustusvoimien 3. logistiikkarykmentti
- Kainuun ympäristöterveyspalvelut	- Hyrynsalmen kunta
- Kainuun Museo	- Paltamon kunta
- Kainuun pelastuslaitos	- Pudasjärven kaupunki
- Ilmatieteen laitos	- Ristijärven kunta
- Liikenne ja viestintävirasto Traficom	- Suomussalmen kunta
- Suomen Erillisverkot Oy	- Vaalan kunta
- Fingrid Oyj	- Metsähallitus luontopalvelut
- Digita Oy	- Suomen metsäkeskus
- DNA Oy	- Luonnonvarakeskus Luke
	- Riistakeskus
	- MTK-Puolanka ry

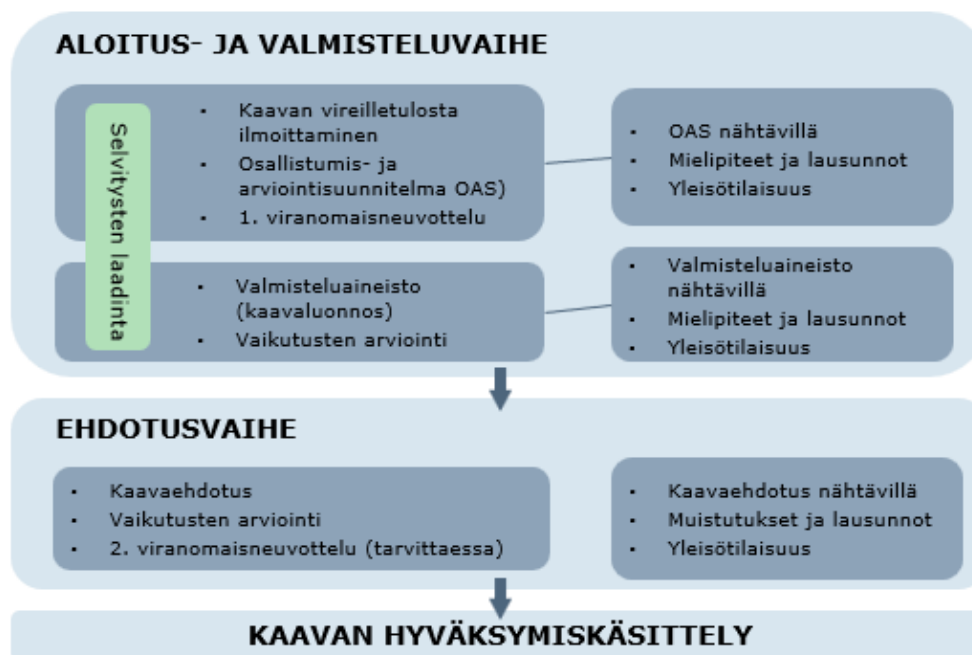
Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, esimerkiksi:

- Suomen luonnonsuojeluliitto, Kainuun piiri ry	- Tervajoen erä ry
- Kainuun lintutieteellinen yhdistys ry	- Metsänhoitoyhdistys Kainuu ry
- ProAgria Itä-Suomi	- Kongasmäen Kyky ry
- Puolangan riistanhoitoyhdistys	- Puokion kyläyhdistys rt
- Puokion Erä ry	- Törmänmäen kyläyhdistys ry
- Osmangan Metsästäjät ry	- Mätäs-Erä ry
- Kaihlasan metsästysseura ry	- Metsästysseura Rita ry
- Oterman metsästysseura ry	

Asukkaat, maanomistajat, yritykset ja elinkeinon harjoittajat sekä muut osalliseksi itsensä kokevat.

9 OSALLISTAMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Osallistumismenettelyllä luodaan edellytykset sille, että kaavan vaikutuksista ja sisällöstä keskustellaan ja tiedotetaan hankkeen eri vaiheissa (Kuva 9-1). Kaavan vireille tulosta sekä valmisteluaineiston (kaavaluonnos) ja kaavaehdotuksen nähtävillä olosta kuulutetaan kunnan internet-sivuilla sekä virallisessa kuulutuslehdessä.

Kuva 9-1. Kaavaprosessin vaiheet ja vuorovaikutus.

9.1 Aloitusvaihe

Kaavoitus alkaa suunnittelutyön ohjelmoinnilla ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella (AKL 63 §). Tällöin määritellään muun muassa alustavat tavoitteet, selvitystarpeet ja vaikutusten arvioinnin laajuus sekä suunnitellaan osallistumisen järjestäminen. Osallisille tiedotettiin kaavoituksen alkamisesta (vireilletulosta ilmoittaminen) sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta Puolangan kunnassa sovituin tavoin. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on ollut mahdollisuus antaa kirjallista tai suullista palautetta 4.10.2023 alkaen. Kaavoituksen vireilletulon myötä järjestettiin YVA-menettelyn arviointiohjelmalla ja hankkeen kaavoitusta käsittelevä yhteinen ja avoin yleisötilaisuus 25.10.2023.

Kainuun ELY-keskuksen ja muiden viranomaisten kanssa järjestettiin kaavoituksen viranomaisneuvottelu 13.9.2024 (AKL 66 §, MRA 18 §) ennen kaavaluonnoksen nähtävillä asettamista. Neuvotteluun kutsuttiin ne viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelu koskee.

9.2 Valmisteluvaihe (luonnosvaihe)

Valmisteluvaiheen kuulemisessa kaava-asiakirjat asetettiin nähtäville 22.10–1.12.2025. Nähtävillä olosta ilmoitettiin lehtikuulutuksella Puolangan kunnan virallisessa kuulutuslehdessä sekä kunnan internet-sivuilla. Nähtävillä oloaikana

osallisella oli mahdollisuus antaa kirjallinen mielipide kaavaluonnoksesta. Aineistosta pyydettiin lausunnot asianomaisilta viranomaisilta. (AKL 62 §, MRA 30 §)

Nähtävilläoloaikana järjestettiin YVA-menettelyn kanssa yhteinen yleisötilaisuus 11.11.2025, jossa esiteltiin osayleiskaavaluonnos ja kaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset.

9.3 Ehdotusvaihe

Kaavaa tarkistetaan saatujen mielipiteiden ja lausuntojen pohjalta osayleiskaavaehdotukseksi. Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 vuorokaudeksi. Tänä aikana osallisilla on mahdollisuus antaa kaavaehdotuksesta kirjallinen muistutus. Nähtävillä olosta ilmoitetaan kuulutuksella ja lisäksi tiedotetaan kirjeellä niille kaava-alueen maanomistajille, joiden kotikunta on toisella paikkakunnalla. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot asianomaisilta viranomaisilta. (AKL 65 §, MRA 19 §)

Kaavaehdotuksen nähtävillä oloaikana järjestetään yleisötilaisuus, jossa esitellään osayleiskaavaehdotus ja kaavan toteuttamisen arvioidut vaikutukset.

Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen pidetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu ennen kaavan viemistä kunnan hyväksymiskäsittelyihin.

9.4 Kaavan hyväksyminen ja muutoksenhaku

Osayleiskaavan hyväksyy Puolangan kunnanvaltuusto. Kaavan hyväksymisestä ilmoitetaan AKL 67 § ja MRA 94 §:n mukaisesti.

Kaavaehdotuksesta muistutuksen jättäneille ja siinä yhteydessä osoitteensa ilmoittaneille lähetetään vastine muistutukseen. Valtuuston hyväksymispäätös lähetetään heille, jotka ovat sitä pyytäneet.

Kaavasta on mahdollista valittaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen ja edelleen valitusluvalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Mikäli valituksia kunnanvaltuuston hyväksymispäätöksestä ei jätetä, kaava saa lainvoiman.

Kaavatyötä ohjaavat Puolangan kunnan toimielimet sekä kunnan viranhaltijat.

9.5 Tiedottaminen

Kuulutukset vireille tulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, luonnoksen ja ehdotuksen nähtäville asettamisesta, hyväksymispäätöksestä ja voimaan tulosta julkaistaan paikallislehdessä. Lisäksi tiedotetaan Puolangan kunnan internet-sivuilla osoitteessa <https://puolanka.fi/hallinto/ilmoitustaulu-ja-kuulutukset/>.

Muualla kuin Puolangalla asuvia suunnittelualueen maanomistajia ja/tai -haltijoita tiedotetaan kaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta kirjeitse.

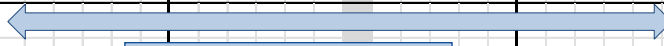
Virallisissa kuulemisvaiheissa kaava-aineistot ovat julkisesti nähtävillä kunnan verkkosivuilla osoitteessa <https://puolanka.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/vireilla-olevat-kaavat/>.

Nähtävilläolojen aikana on osallisilla mahdollisuus lausua mielipiteensä kirjallisesti osoitteeseen [kunta\(at\)puolanka.fi](mailto:kunta(at)puolanka.fi).

10 KAAVAMENETTELYN YHTEENVETO

SUUNNITTELU- VAIHE	TYÖVAIHEEN SISÄLTÖ	KUNTIEN JA VIRANOMAISTEN KÄSITTELY	OSALLISTAMI- NEN	TIEDOTTAMINEN
1. KAAVAN VIREILLETULO	Osallistumis- ja arviointi- suunnitel- man laatimi- nen (OAS).	Puolangan kunnan- valtuusto on hyväk- synyt kaavoitusaloit- teen 1.11.2022. Kaavan vireilletu- lostasta kuuluttaminen ja OAS:in nähtävillä asettaminen 4.10.2023.	Yleisötilaisuus 25.10.2023. OAS:ista on mahdollisuus antaa kirjallista tai suullista pa- lautetta.	Kuulutukset vireilletu- lostasta ja OAS:n nähtä- ville asettamisesta pai- kallislehdessä sekä kunnan internetsivuilla.
2. KAAVAN VALMISTELU- VAIHE	Kaavaluon- noksen laati- minen.	Viranomaisneuvot- telu 13.9.2024. Kaavan valmisteluai- neisto (kaavaluon- nos) asetetaan näh- tävillä 22.10– 1.12.2025. Pyydetään viran- omaisilta lausunnot.	Yleisötilaisuus 11.11.2025. Mahdollisuus antaa kirjallinen mielipide kaa- valuonnoksesta.	Kuulutus kaavaluonnok- sen nähtävilläolosta paikallislehdessä sekä kunnan internetsivuilla.
3. KAAVAN EHDOTUSVAIHE	Vastineiden laadinta mie- lipiteisiin ja viranomais- lausuntoihin. Kaavaehdo- tuksen laa- dinta.	Kaavaehdotus asete- taan nähtävillä vä- hintään 30 päivän ajaksi. Pyydetään vi- ranomaisilta lausun- not. Mahdollinen viran- omaisneuvottelu.	Yleisötilaisuus kaavaehdotuk- sen nähtävillä- oloaikana. Mahdollisuus antaa kirjallinen muistutus kaa- vaehdotuk- sesta.	Kuulutukset kaavaeh- dotuksen nähtävillä- olosta paikallislehdessä sekä kunnan internetsi- vuilla. Kirjeitse tiedottaminen kaava-alueen maan- omistajille, joiden koti- kunta on toisella paik- kakunnalla.
4. KAAVAN HYVÄKSYMIS- VAIHE	Vastineiden laadinta muistutuk- siin ja viran- omaislau- suntoihin. Kaava-asia- kirjojen vii- meistely.	Kaavan hyväksymis- käsittely (Puolangan kunnanvaltuusto kunnanhallituksen esityksestä).		Hyväksymisestä koske- vasta päätöksestä tie- dottaminen viranomai- sille, kunnan jäsenille ja muistutuksen tehneille, jos ovat jättäneet yh- teystietonsa. Kaavan voimaantulosta kuuluttaminen paikallis- lehdessä sekä kunnan internetsivuilla. Kaava toimitetaan tie- doksi viranomaisille.

11 ALUSTAVA KAAVOITUKSEN AIKATAULU

Kaavaprosessi	2023-2024	2025												2026												2027			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4
1. Ohjelmointi- ja selvitysvaihe																													
Ohjelmointi, lähtötiedot																													
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinta (OAS)																													
OAS:sta tiedottaminen																													
2. Valmisteluvaihe, kaavaluonnos																													
Erillisselvitysten laatiminen ja täydentäminen																													
Kaavaluonnoksen laatiminen																													
Kaavaluonnoksen nähtävillä olo																													
3. Kaavaehdotusvaihe																													
Kaavaehdotuksen laatiminen																													
Kaavaehdotuksen nähtävillä olo (30 vk)																													
4. Hyväksymisvaihe																													
Kaavan hyväksymiskäsittely (kunnanvaltuusto)																													
Tiedottaminen hyväksymispäätöksestä																													
Osallistuminen ja vuorovaikutus																													
Yleisötilaisuus																													
Viranomaisneuvottelu																													

12 YHTEYSTIEDOT

Puolangan kunta:

va rakennustarkastaja

Kalevi Huovinen

kalevi.huovinen@puolanka.fi

puh. +358 40 546 2018

Hankkeesta vastaava:

Haarasuonkankaan Tuulipuisto Ky

Tomi Mäkipelto

tomi.makipelto@pohjanvoima.fi

puh. +358 50 370 4092

TAALERI
Energia

Kaavaa laativa konsultti:

AFRY Finland Oy

Kaavoituksen projektipäällikkö

Ismo Vendelin, Kaavan laatija YKS-611

etunimi.sukunimi@afry.com

puh. +358 50 326 3557

